

30.06.2021

Balanța de plăți în trimestrul I 2021 (date provizorii)

Balanța de plăți în trimestrul I 2021 (date provizorii) ⁽¹⁾

Conform datelor preliminare, în trimestrul I 2021, soldul contului curent al balanței de plăți a Republicii Moldova a înregistrat un deficit de 341,72 mil. USD. Raportat la PIB, contul curent a constituit -12,8 la sută (față de -8,2 la sută în 2019). Contul de capital a înregistrat un sold negativ de 16,20 mil. USD, iar contul financiar s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare 346,54 mil. USD.

Balanța de plăți a Republicii Moldova (conform MBP6), agregate principale (mil. USD)

	2019	2019	2019	2019	2020	2020	2020	2020	2021	Tr. I 2021 / Tr. I 2020 (%)
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	
CONTUL CURENT	-237,47	-317,41	-371,39	-192,8	-204,65	-25,47	-334,85	-230,76	-341,72	167,0
Bunuri	-701,98	-882,36	-865,26	-862,16	-716,57	-555,29	-907,11	-896,84	-904,56	126,2
Servicii	95,7	97,26	76,02	81,65	79,3	90,4	115,82	102,85	94,76	119,5
Venituri primare	95,2	179,37	127,15	219,35	152,82	108,65	68,71	142,56	103,81	67,9
Venituri secundare	273,61	288,32	290,7	368,36	279,8	330,77	387,73	420,67	364,27	130,2
CONTUL DE CAPITAL	-12,64	-11,73	-15,09	-10,42	-10,07	-7,55	-23,44	-20,04	-16,2	160,9
Necesarul net de finanțare (contul curent și de capital)	-250,11	-329,14	-386,48	-203,22	-214,72	-33,02	-358,29	-250,8	-357,92	166,7
CONTUL FINANCIAR	-271,34	-341,08	-372,78	-155,82	-175,07	-50,31	-437,94	-279,3	-346,54	197,9

portofoliu și derivate financiare, net	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Alte investiții, net	0,7	-6,1	-10,3	-6,9	-2,5	-12,3	-16,7	-16,1	-9,9	-7,4
Modificarea activelor de rezervă	-7,3	3,2	1,8	2,6	-3,7	9,3	6,1	8,2	-1,3	2,4

Notă: p. p. – puncte procentuale.

Conform datelor preliminare, deficitul **contului curent** al balanței de plăți a Republicii Moldova, în ianuarie-martie 2021, a crescut comparativ cu cel înregistrat în trimestrul I 2020 atât ca valoare absolută, cât și relativ la PIB. Deficitul a constituit 341,72 mil. USD, în creștere cu 67,0 la sută. Raportat la PIB, contul curent a constituit -12,8 la sută (față de -8,2 la sută în trimestrul I 2020). Această dinamică a fost determinată de sporirea considerabilă a deficitului comerțului exterior cu bunuri și de scăderea substanțială a excedentului veniturilor primare, în timp ce balanțele serviciilor și a veniturilor secundare s-au îmbunătățit.

Deficitul comerțului cu bunuri a constituit 904,56 mil. USD, crescând cu 26,2 la sută față de ianuarie-martie 2020 din cauza sporirii accentuate a importurilor de bunuri (+15,0 la sută), în timp ce exporturile de bunuri practic nu s-au schimbat (+0,1 la sută).

Deși prețurile la bunurile exportate s-au majorat cu 13,6 la sută, comparativ cu trimestrul I 2020, aceasta nu a rezultat în creșterea valorii exportului de bunuri din cauza volumelor fizice în scădere (-10,7 la sută). Din punct de vedere geografic, sporirea exporturilor de bunuri în țările CSI (+18,1 la sută) și „alte țări” (altele decât UE-27 și CSI) (+4,2 la sută) a avut o contribuție pozitivă la dinamica totală a exportului, în timp ce diminuarea exporturilor de bunuri către UE cu 5,4 la sută a contribuit negativ. Din punctul de vedere al structurii exporturilor pe categorii de bunuri, cel mai mare impact negativ l-a avut scăderea cu 23,1 la sută a exportului de produse agroalimentare, comparativ cu ianuarie-martie 2020, iar cea mai mare contribuție pozitivă a avut-o majorarea de 3,3 ori a exportului de metale comune și articole din acestea.

La majorarea importurilor de bunuri a contribuit atât dinamica volumului fizic al bunurilor importate (+9,2 la sută comparativ cu trimestrul I 2020), cât și evoluția prețurilor la acestea (+4,1 la sută). Din punct de vedere geografic, creșterea importului de bunuri a fost determinată, în principal, de majorarea cu 14,6 la sută a livrărilor din UE, deși au sporit și importurile din CSI (+9,4 la sută) și din alte țări (+24,0 la sută). Din punctul de vedere al structurii importurilor pe categorii de bunuri, la creșterea importului total a contribuit cel mai mult importul de mașini, aparate, echipamente, care s-a majorat cu 35,0 la sută față de perioada similară a anului precedent.

Din cauza că majorarea prețurilor la bunurile exportate a fost mai accelerată decât cea a prețurilor la bunurile importate, raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri s-a îmbunătățit și a constituit 109,1 la sută în trimestrul I 2021.

Excedentul comerțului exterior cu servicii (94,76 mil. USD) a crescut cu 19,5 la sută față de trimestrul I 2020. Deși exportul de servicii a rămas practic neschimbat (+0,3 la sută), balanța serviciilor s-a îmbunătățit ca urmare a diminuării importului (-5,8 la sută comparativ cu ianuarie-martie 2020). În cadrul exporturilor, au continuat să fie afectate de situația pandemică serviciile de transport (-25,5 la sută față de ianuarie-martie 2020), în special serviciile de transport aerian de pasageri (-3,0 ori). Totodată, și-au revenit exporturile de servicii de prelucrare a materiei prime (+10,7 la sută) și de călătorii (+7,4 la sută); a continuat creșterea exportului de servicii de informatică (+14,3 la sută), deși ritmul de creștere a decelerat. Diminuarea importurilor de servicii a fost determinată de scăderea în continuare a importului de servicii de călătorii (-14,2 la sută) și de servicii tehnice, comerciale și alte servicii pentru afaceri (-29,8 la sută).

Scăderea excedentului veniturilor primare cu 32,1 la sută față de trimestrul I 2020, până la 103,81 mil. USD, a fost determinată în egală măsură de scăderea intrărilor și de majorarea ieșirilor de venituri primare. Astfel, în cadrul intrărilor,

s-a redus cu 5,5 la sută remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți și a constituit 229,23 mil. USD în trimestrul I 2021. De asemenea, s-au diminuat de 4,0 ori intrările sub formă de venituri din investiții, totalizând 3,27 mil. USD. La ieșiri, au crescut cu 26,4 la sută veniturile din investiții, în special profiturile reinvestite de investitorii direcți nerezidenți (de 2,4 ori comparativ cu trimestrul I 2020).

Veniturile secundare au înregistrat o creștere a excedentului cu 30,2 la sută față de ianuarie-martie 2020, până la 364,27 mil. USD. Transferurile personale primite din exterior de rezidenții moldoveni s-au majorat cu 14,5 la sută și au constituit 257,31 mil. USD. Valoarea asistenței tehnice, ajutorului umanitar și a granturilor primite în cadrul cooperării internaționale de toate sectoarele instituționale a crescut cu 46,9 la sută, comparativ cu trimestrul I 2020, și a totalizat 46,11 mil. USD.

Contul de capital a consemnat un deficit de 16,20 mil. USD, care s-a majorat cu 60,9 la sută față de ianuarie-martie 2020. Soldul contului de capital a fost determinat de ieșirile nete de capital înregistrate de sectorul privat (26,07 mil. USD), în timp ce intrările de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 9,87 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent și contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, necesarul net de finanțare externă a constituit 357,92 mil. USD, ceea ce reprezintă 13,5 la sută în raport cu PIB (față de 8,6 la sută în trimestrul I 2020).

În **contul financiar** al balanței de plăți a fost înregistrată o scădere considerabilă a activelor sub formă de numerar și depozite, care au fost principala sursă de finanțare a deficitului de cont curent în trimestrul I 2021. De asemenea, la finanțarea deficitului de cont curent au contribuit creditele comerciale și avansurile acordate entităților rezidente de către partenerii comerciali nerezidenți, activele oficiale de rezervă ale BNM și împrumuturile externe. Astfel, contul financiar în trimestrul I 2021 s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 346,54 mil. USD (cu 24,1 la sută mai mari ca în trimestrul IV 2020), ca urmare a scăderii nete a activelor financiare externe ale rezidenților cu 226,40 mil. USD, precum și a majorării nete a pasivelor rezidenților față de nerezidenți cu 120,14 mil. USD generate de tranzacțiile efective.

Diminuarea netă a activelor financiare externe a fost determinată de scăderea cu 187,00 mil. USD a activelor externe sub formă de numerar și depozite (din care activele băncilor licențiate s-au redus cu 15,28 mil. USD, iar ale altor sectoare – cu 171,72 mil. USD). Concomitent, s-au redus cu 34,56 mil. USD și activele oficiale de rezervă ale BNM.

Partenerii comerciali nerezidenți au efectuat achitări nete în valoare de 12,75 mil. USD la creditele comerciale și avansurile acordate lor anterior de către rezidenții moldoveni, ceea ce a diminuat activele financiare externe. Totodată, s-au majorat cu 7,65 mil. USD activele externe ale rezidenților sub formă de investiții directe în străinătate.

Pasivele s-au majorat, în special, datorită creșterii cu 55,86 mil. USD, pe parcursul trimestrului I 2021, a angajamentelor sub formă de investiții directe. Deși dinamica participațiilor la capital și a acțiunilor în posesia nerezidenților a fost negativă, acestea arătând retrageri nete de capital de 9,45 mil. USD, angajamentele sub formă de investiții directe s-au majorat grație reinvestirii profiturilor în sumă de 58,45 mil. USD și contractării de noi datorii față de investitorii străini în valoare de 6,86 mil. USD.

De asemenea, s-au majorat cu 37,49 mil. USD în valoare netă angajamentele sub formă de credite comerciale și avansuri primite de la partenerii comerciali nerezidenți.

La creșterea pasivelor externe au contribuit și tragerile nete de împrumuturi externe de 25,06 mil. USD (trageri – 167,49 mil. USD, rambursări – 142,43 mil. USD). Administrația publică a contractat în trimestrul I 2021 împrumuturi externe noi în valoare de 61,78 mil. USD, principalii creditori fiind: Banca Europeană de Investiții – 33,06 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 10,31 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 9,91 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 8,46 mil. USD etc. Rambursările efectuate de administrația publică în aceeași perioadă au constituit 50,53 mil. USD. Banca Națională a Moldovei a rambursat 12,87 mil. USD din împrumuturile contractate anterior de la FMI. Băncile licențiate au efectuat trageri nete în sumă de 23,85 mil. USD, iar celelalte sectoare – de 2,83 mil. USD.

